

**Een multi-actor benadering voor het verbeteren van
dierenwelzijn in vrije uitloop- en biologische
systemen voor varkens en pluimvee**

**Bas Rodenburg
Universiteit Utrecht
WP4 Leader**

Dubbeldoelsymposium 1 juni 2023

Waarom is dat belangrijk?

- Hoge kwaliteit verwacht van systeem en producten
- Variatie in bedrijfsvoering binnen Europa: leren van elkaar
- Behoefte om specifieke uitdagingen aan te pakken: verbeteren welzijn, verminderen uitval, risico's van uitloopegebruik, risico's van dieren met hele snavels, eendagshaantjes

Evaluatie van welzijnsverbeterende maatregelen met aandacht voor milieu, economie en menselijk welbevinden (veehouders, consumenten, burgers)

PPILOW partners and collaborators

PPILOW

Poultry and Pig Low-input and Organic production systems' Welfare

2019-2024

Coordination: **INRAE**

23 PPILOW Partners in 9 landen

9 National Practitioner Groups (NPG)

www.ppilow.eu

- Research institute
- Technical Institute
- Citizen/Practitioner Association
- SME
- University/Higher education

Vandaag: Resultaten van twee internationale PPILOW studies

1. **Praktijkstudie met dubbeldoelrassen**
2. **Consumentenperspectief pluimveesector in 9 Europese landen**

Onderzoek dubbeldoelkippen

- Eén studie al gepubliceerd (Hammershøy et al., 2021)
<https://www.mdpi.com/2304-8158/10/4/897/htm>
- Eikwaliteit dubbeldoelkippen in vergelijking met legkippen

Dual-
purpose
genotypes
→
shell egg
quality

Onderzoek dubbeldoelkippen

Genotype A - Vleestypische kruising
vleeshaan * leghen

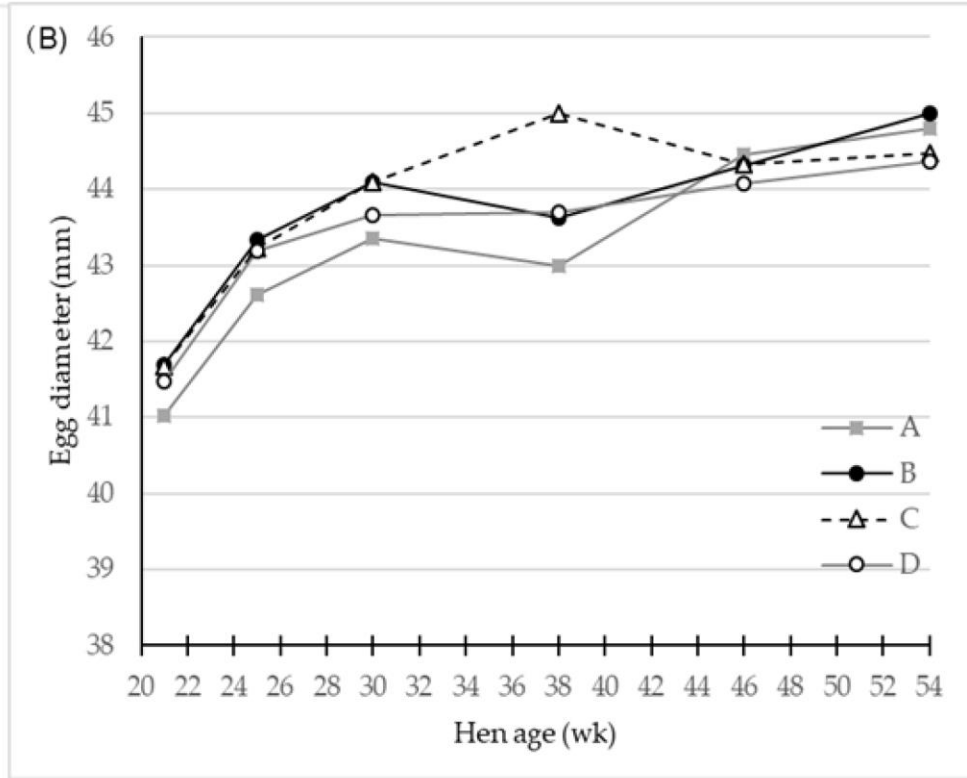
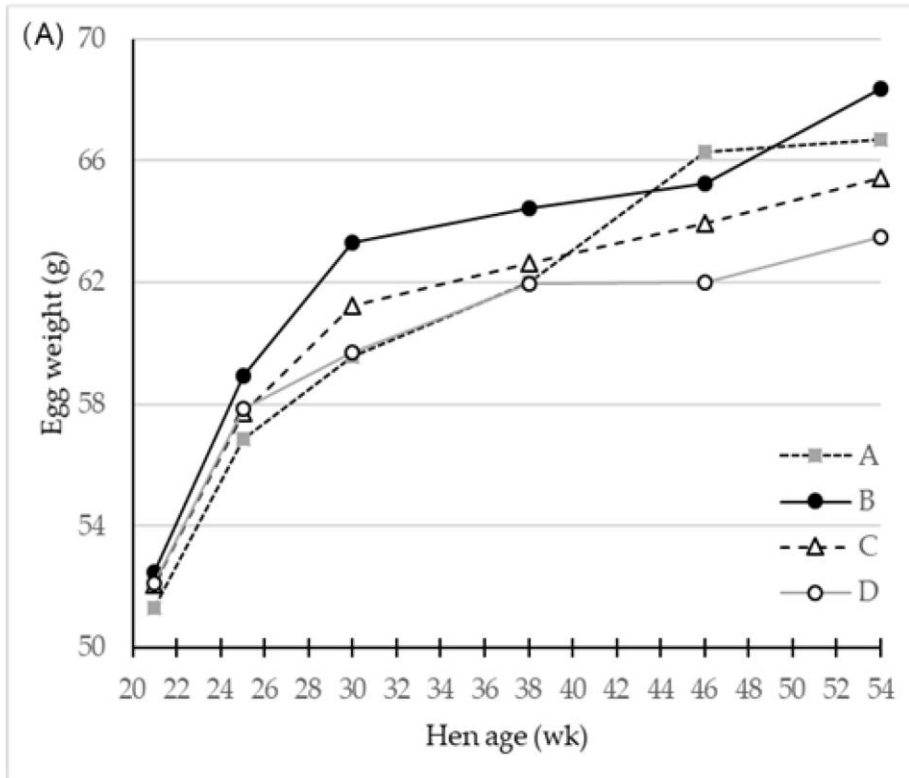
Genotype B - een oud ras, beperkte selectie

Genotype C – Legtypische cruising (leg*leg)

Genotype D – een commerciële leghen (wit)

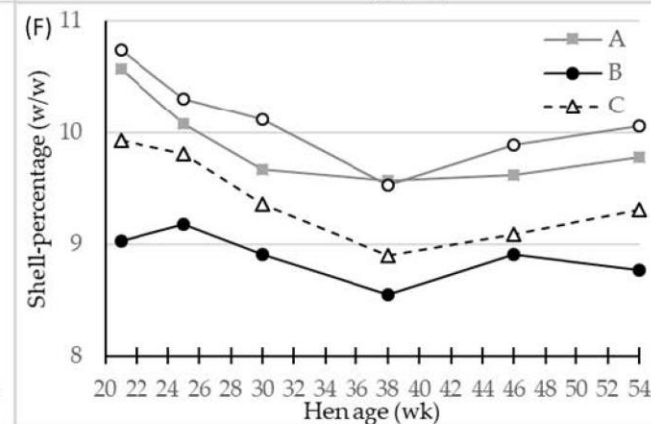
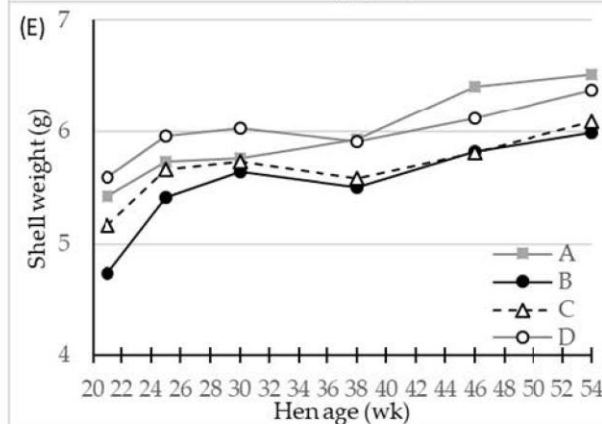
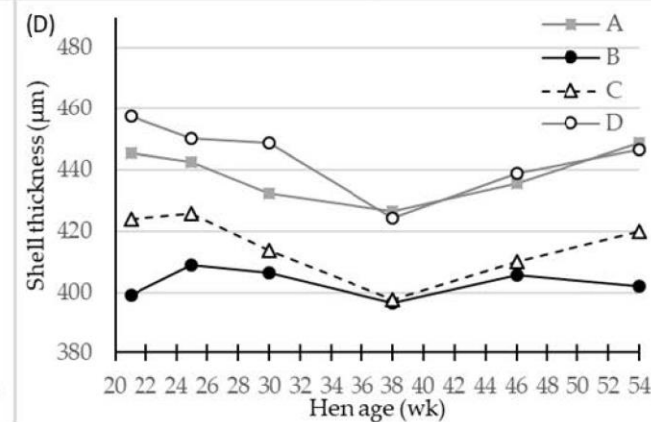
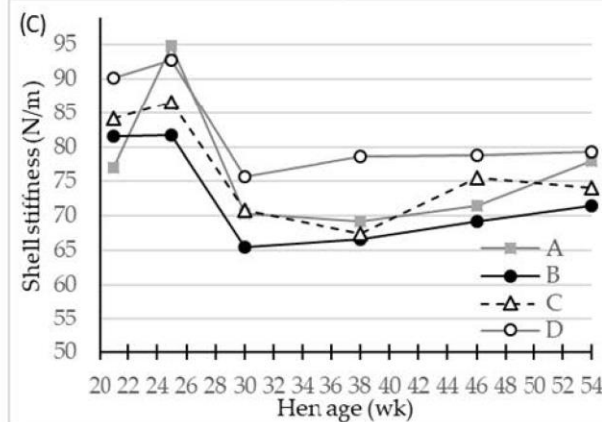
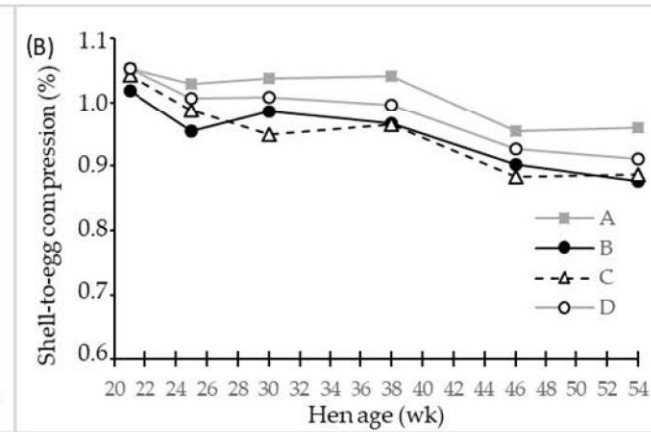
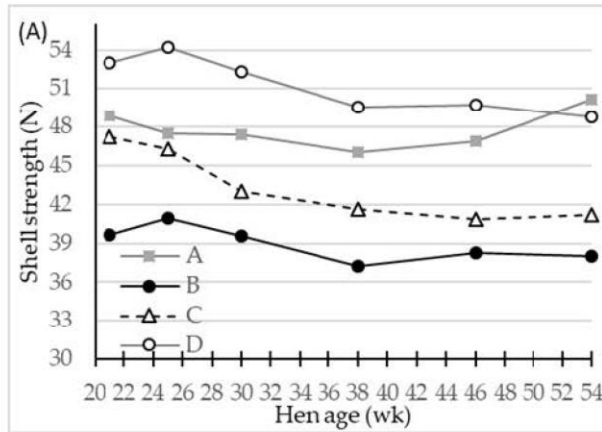

Eigewicht en eigrootte

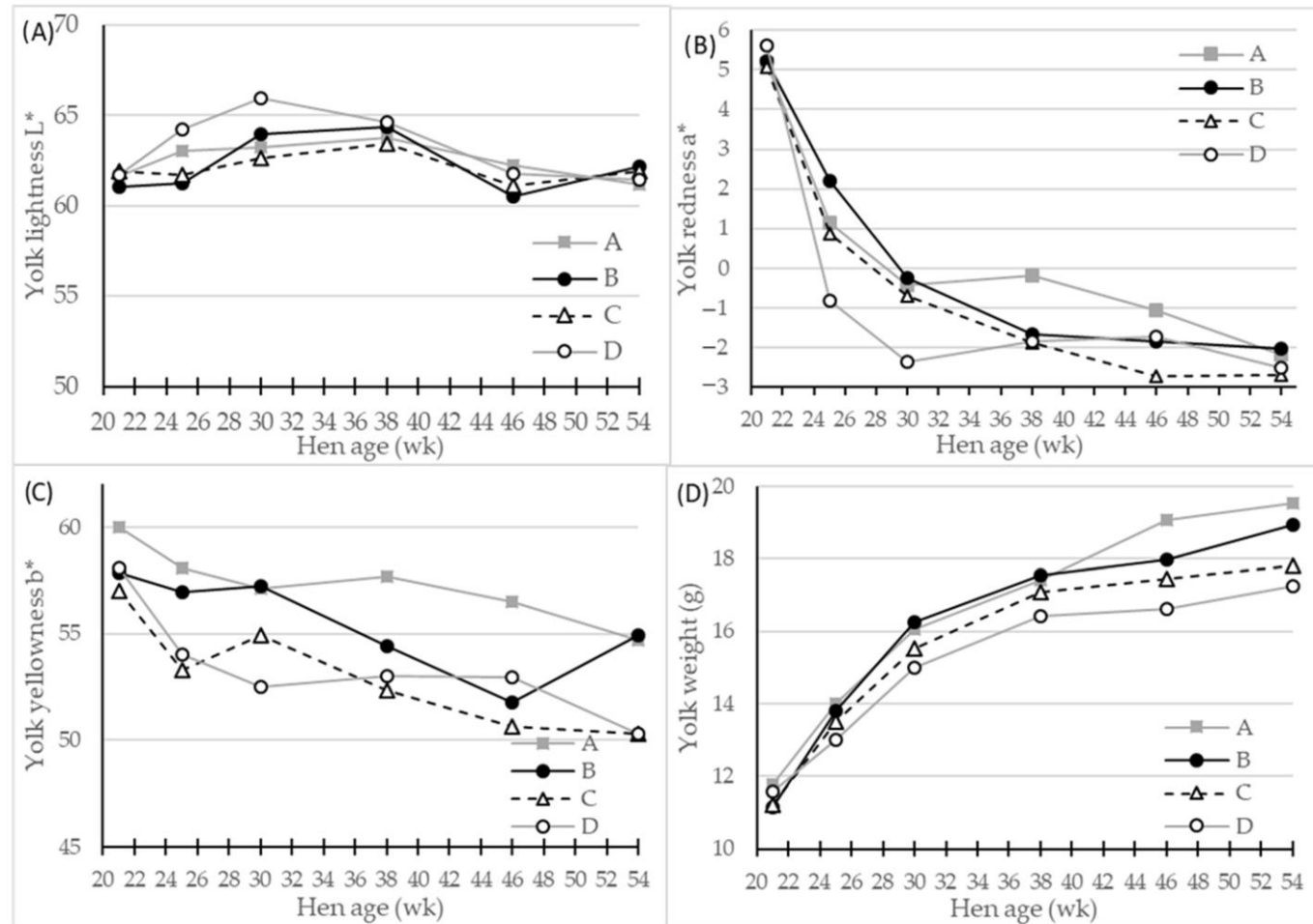
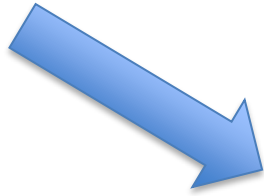
Schaal kwaliteit:

D leggen best
A dubbeldoel
in de buurt

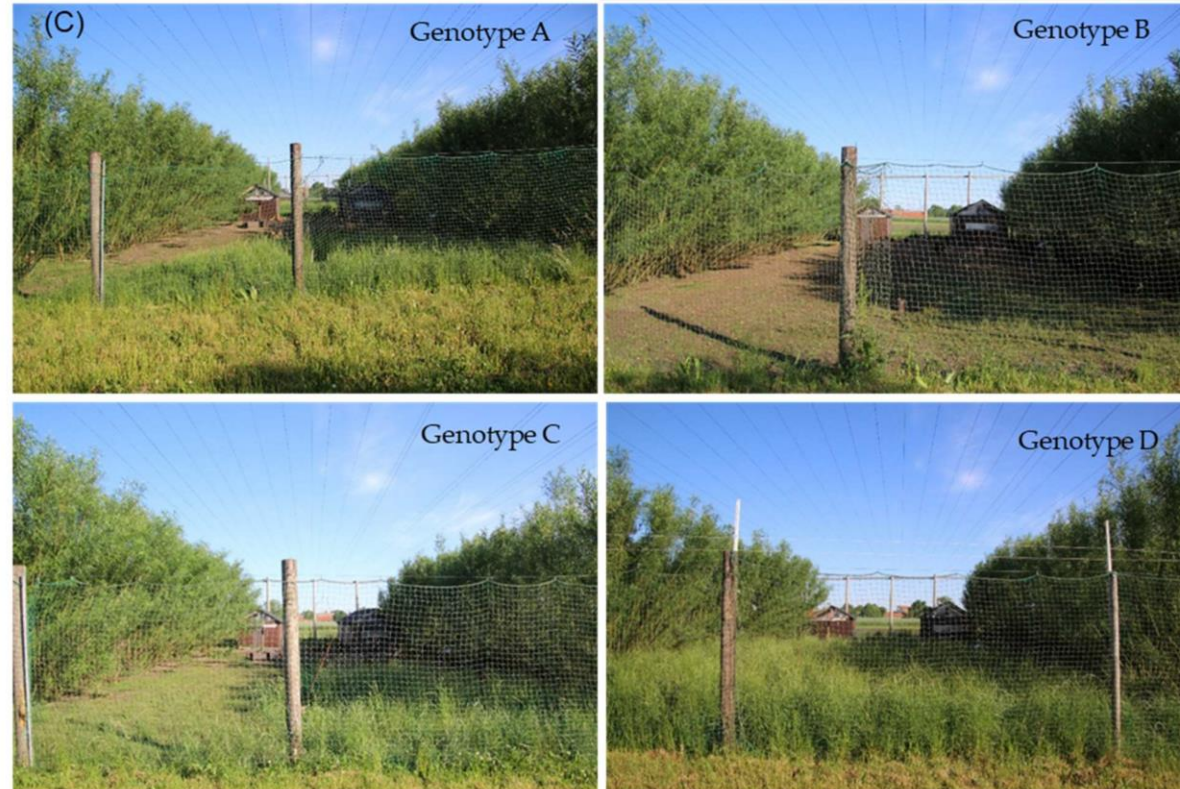
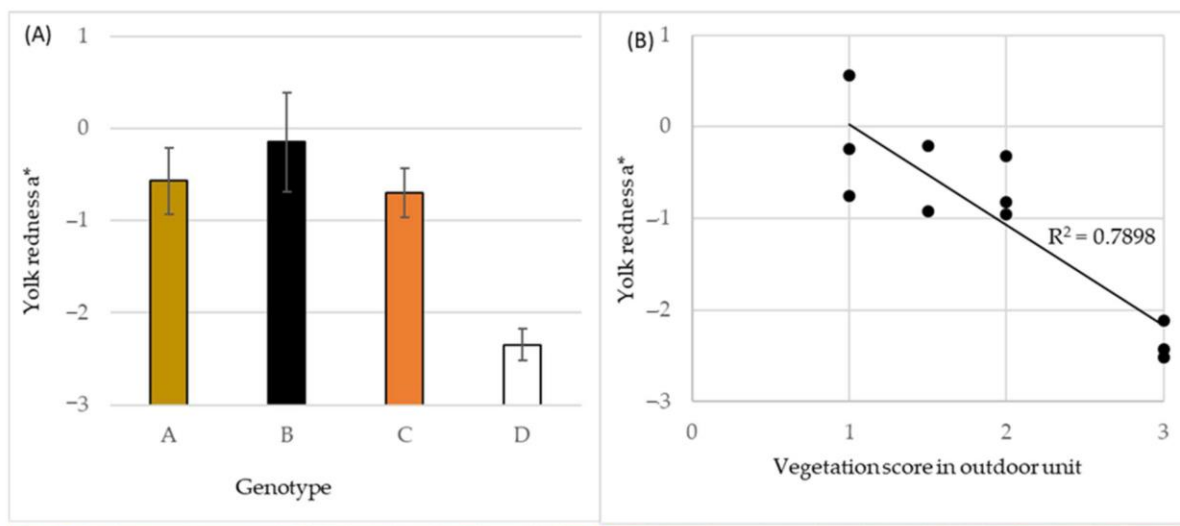

Dooier kwaliteit:

A dubbeldoel
meest gele
dooier

Relatie dooier kleur en uitloop gebruik

Conclusie (Hammershøy et al., 2021)

- Leghennenlijn D: kleinste eieren, minste bloed en vleesstippen in vergelijking met dubbeldoel
- Dubbeldoel A had vergelijkbare schaalkwaliteit, hoeveelheid eiwit en dooiergewicht en ook de donkerste dooier
- De twee andere kruisingen legden eieren van mindere kwaliteit
- Dubbeldoelkip voldoet qua eikwaliteit aan dubbeldoeleisen

Consumentenperspectief op de pluimveehouderij: Een Europese studie

- Enquête voor consumenten om draagvlak voor nieuwe en bestaande maatregelen in de pluimveepraktijk te meten
- Negen deelnemende Europese landen: Nederland, België, Duitsland, Finland, VK, Frankrijk, Denemarken, Italië, Roemenië
- In totaal 3601 respondenten (400 per land)
- Resultaten uit februari 2021

PPILOW – Resultaten (highlights ei-sector)

Hoe vaak consumeert u eieren of eierproducten?

	GEMIDDELDE	FR	RO	IT	NL	VK	DU	DK	FI	BE
Nooit	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	4 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Eens per maand of minder	5 %	6 %	2 %	5 %	4 %	5 %	4 %	3 %	7 %	9 %
Een paar keer per maand	25 %	29 %	17 %	34 %	22 %	21 %	28 %	13 %	27 %	34 %
Een paar keer per week	54 %	54 %	62 %	53 %	58 %	51 %	51 %	58 %	52 %	46 %
Minstens eens per dag	14 %	10 %	18 %	6 %	15 %	19 %	15 %	24 %	11 %	9 %
Weet ik niet	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %

Waar koopt u eieren?

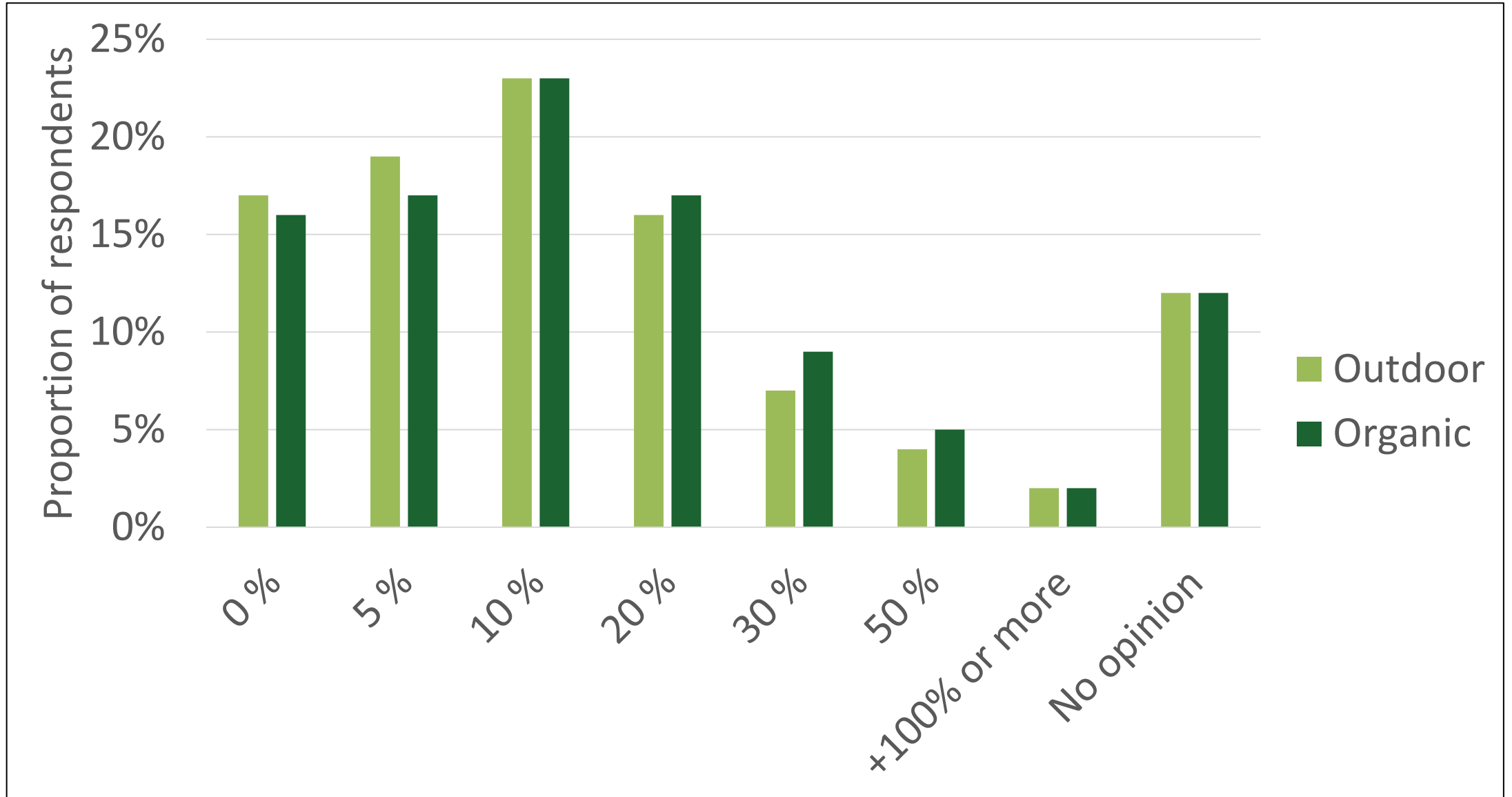
	GEMIDDELDE	FR	RO	IT	NL	VK	DU	DK	FI	BE
Eigen productie	9 %	9 %	38 %	7 %	2 %	5 %	3 %	3 %	1 %	10 %
Rechtstreeks van de boerderij	17 %	19 %	17 %	24 %	17 %	10 %	28 %	14 %	9 %	13 %
Supermarkt	77 %	79 %	67 %	78 %	80 %	81 %	69 %	66 %	92 %	79 %
Speciaalzaak	10 %	11 %	30 %	14 %	8 %	9 %	7 %	6 %	1 %	8 %
Markt	17 %	24 %	36 %	16 %	12 %	12 %	19 %	20 %	2 %	13 %
Online	3 %	1 %	4 %	1 %	2 %	8 %	1 %	4 %	1 %	1 %
Ik koop ze nooit	2 %	1 %	0 %	1 %	2 %	5 %	3 %	1 %	3 %	2 %
Anders	2 %	1 %	2 %	3 %	1 %	1 %	2 %	5 %	1 %	3 %

PPILOW – Resultaten (highlights ei-sector)

Hoe wenselijk zijn de volgende maatregelen? (0% = onwenselijk, 100% = wenselijk)

	GEMIDDELDE	FR	RO	IT	NL	VK	DU	DK	FI	BE
Hygiënisch, gezond en comfortabel beddingmateriaal	74 %	74 %	74 %	77 %	71 %	72 %	73 %	66 %	84 %	72 %
Hekken en overkappingen om kippen te beschermen tegen roofdieren en slecht weer	73 %	74 %	80 %	73 %	69 %	72 %	73 %	67 %	83 %	72 %
Kippen toegang geven tot een veld met bomen en struiken	72 %	75 %	75 %	76 %	74 %	72 %	75 %	68 %	64 %	72 %
Kippen hun hele leven buiten laten leven in mobiele karren	66 %	69 %	76 %	75 %	69 %	70 %	77 %	60 %	33 %	67 %
Beperken van aantal dieren per koppel om sociaal gedrag te vergroten en ziekterisico's te verkleinen	69 %	72 %	72 %	71 %	70 %	69 %	72 %	62 %	69 %	70 %
Methoden gebruiken om het doden van eendagskuikens te vermijden	63 %	70 %	51 %	72 %	58 %	63 %	71 %	59 %	56 %	67 %
Snavelkappen om verenpikken te vermijden	31 %	34 %	28 %	43 %	30 %	33 %	35 %	32 %	12 %	29 %

Bereidheid om hogere prijs te betalen voor biologische of extensieve producten

Conclusie

- De meeste consumenten vinden biologische- en extensieve productie beter dan gangbare productie
- Meerderheid consumenten is bereid hier extra voor te betalen (25% niet)
- Veel consumenten hebben geen uitgesproken voorkeur voor bepaalde maatregelen (bijvoorbeeld gebruik van medicijnen bij zieke dieren)
- Er mist nog veel kennis bij consumenten over hoe kippen worden gehouden
- Meer communicatie tussen boer en consument is nodig

PPILOW PARTNERS

<https://youtu.be/nejpvjRW4pw>

Bedankt voor uw aandacht!

www.ppilow.eu